

MAA-AMET

Raido Liitmäe
Vallavanem
Muhu Vallavalitsus
vald@muhu.ee

Teie 01.03.2016 nr 7-6/192

Meie 17.03.2016 nr 6.2-3/4016

Muhu valla üldplaneering

Austatud härra vallavanem

Muhu Vallavalitus on oma 01.03.2016 kirjaga nr 7-6/192 edastanud Maa-ametile ja Keskkonnaministeeriumile teate Muhu valla üldplaneeringu ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise kohta. Muhu Vallavolikogu algatas 17.02.2016 otsusega nr 121 Muhu valla üldplaneeringu ja üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise. Üldplaneering koostatakse kogu Muhu valla territooriumi kohta. Üldplaneeringu peamiseks eesmärgiks on ehitusõiguse ja maakasutuse üldiste põhimõtete kaasajastamine kogu valla territooriumil ning muude planeerimisseaduse § 75 sätestatud ülesannete täitmine. Keskkonnaministeerium edastas kirja menetlemiseks Maa-ametile.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 76 lõike 1 kohaselt koostatakse üldplaneering koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi üldplaneering käsitleb. PlanS § 85 lõike 1 kohaselt esitatakse üldplaneering kooskõlastamiseks kõnealuse seaduse § 76 lõikes 1 nimetatud asutustele. Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 63 lõike 4 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa, kooskõlastatakse üldplaneering PlanS sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või valdkonna eest vastutava ministri volitatud isikuga. Keskkonnaminister on oma 12.11.2010 käskkirjaga nr 1622 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada maakonnaplaneeringuid, üldplaneeringuid või detailplaneeringuid, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

Palume planeeringu koostamisel arvestada MaaPS § 62 sätestatuga, mille kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Nimetatud seaduse § 62 lõike 3 järgi võib Keskkonnaministeerium maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

Märgime, et Muhu valla territooriumile jäävad täielikult viis keskkonnaregistris arvel olevat maardlat – Koguva dolokivimaardla (registrikaart nr 57), Hellamaa dolokivimaardla (registrikaart nr 68), Päelda kruusamaardla (registrikaart nr 166), Lõetsa turbamaardla (registrikaart nr 428) ja Muhu savimaardla (registrikaart nr 440). Lisaks on Muhu valla territooriumil ka üks kehtiv maavara kaevandamise luba nr L.MK/327053, mis kuulub Muhu

Vallavalitsusele. Palume planeeringudokumentides kajastada planeeringuala kattumine eelnimetatud maardlatega ning planeeringujoonistele kanda maardlate piirid. Mäeeraldise ja selle teenindusmaa alale palume anda mäetööstusmaa juhtotstarbe. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnaandmeid. Planeeringudokumentides, sh joonistel, palume kasutada keskkonnaregistri maardlate nimistu ajakohaseid väljavõtteid.

Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada üldplaneering enne vastuvõtmist Maa-ametile kooskõlastamiseks. Maa-amet aktsepteerib planeeringutoimikute ja juurde kuuluvate menetlusedokumentide edastamist ka digitaalselt aadressile maaamet@maaamet.ee. Kui planeeringumaterjalid on saadaval interneti kaudu, siis ei pea dokumentide faile esitama ja piisab kaaskirjas märgitud dokumentide veebi- või serveriaadressist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tambet Tiits
Peadirektor

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium

Mare Laan
665 0639 mare.laan@maaamet.ee

Muhu Vallavalitsus
maa@muhi.ee

Teie 01.03.2016 nr 7-6/192

Meie 01.04.16 nr 15-2/16-00033/037

**Seisukohad Muhi valla üldplaneeringule ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
väljatöötamise kavatsusele**

Olete Maanteeametit teavitanud Muhi Vallavolikogu 17.02.2016. a. otsusest nr 121 algatada Muhi valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Võttes aluseks planeerimisseaduse, ehitusseadustiku (edaspidi EhS) ja Maanteeameti põhimääruse, esitab Maanteeamet seisukohad Muhi valla üldplaneeringu (edaspidi planeeringu) teedevõrgu kujundamiseks, liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramiseks ja KSH väljatöötamise kavatsuse koostamiseks:

1. Planeeringus käsitleda riigiteede kaitsevööndite laiused EhS § 71 alusel ja tee kaitsevööndis kehtivad piirangud EhS § 70 ja § 72 alusel.
2. Planeeringu seletavas osas märkida, et riigiteede kaitsevööndisse üldjuhul hooneid mitte kavandada. Vastavalt EhS § 70 lg 3 võib ehitiste kavandamisel kaitsevööndis kehtivatest piirangutest kõrvale kalduda ainult Maanteeameti nõusolekul eeldusega, et kavandatu ei ohusta ehitist (riigiteed) või selle korrakohast kasutamist.
3. Arvestades riigiteede võimalikku teemaa laiendamise vajadust teede rekonstrueerimise käigus kaaluda riigiteedele 20 m laiuste tehnoloogiliste vööndite määramise vajadust äärmise sõiduraja välimisest servast, tee ohutuse tagamiseks, perspektiivseteks teede õgvendusteks ja laiendusteks, koguja- ja kergliiklusteede välja ehitamiseks, avalikes huvides vajalike tehnovõrkude- ja rajatiste paigutamiseks ning teede püsivust tagava veerežiimi parandamiseks. Maakasutustingimuseks seada, et tehnoloogilises vööndis ehitustegevuse planeerimisel tuleb tee ohutuse tagamiseks kaasata Maanteeamet.
4. Palume planeeringus sätestada vajadus mitut aktiivses kasutuses olevat kinnistut teenindavate erateede avalikult kasutatavaks määramiseks, vajadusel transpordimaa kavandamiseks ja vastavalt ehitusseadustikule teeregistrisse kandmiseks, et tagada juurdepääs planeeringualal asuvatele kinnistutele.
5. Planeerida juurdepääsud kinnistutele, millel juurdepääs avalikele teedele puudub, kuid on perspektiivselt vajalik (elamumaad, tootmismaad jms). Planeeringu seletuskirjas kajastada, et kinnistute maakorralduslikul jagamisel tuleb juurdepääs riigiteele tagada seni kinnistut teenindanud juurdepääsu kaudu ühiselt ning uutel moodustuvatel katastriüksustel puudub õigus igaljuhul eraldi juurdepääsu saamiseks riigiteelt. Detailplaneeringu kohustusega alade ehitustingimuste määratlemisel sätestada, et ehitustegevuse kavandamisel riigiteega külgneval alal tuleb juurdepääsuks reeglina kasutada kohalikke teid ja olemasolevaid ristumisi riigiteega.

6. Planeeringu seletuskirjas kasutada Riikliku teeregistri (<http://teeregister.ee/>) põhiseid teede nimetusi ning numbreid.
7. Arendustegevusega seotud juurdepääsude planeerimisel arvestada arendusest avalduva mõjuga olemasolevale riigiteede võrgule, sh liiklusohutusele alltoodud üldpõhimõtetel:
 - a. Lahendada lähestikku asuvate arendusalade juurdepääsud riigiteelt ühe ühise ristumiskohana, so juurdepääsud koondada planeeringuala siseseks kogujateeks. Planeeringujoonistel näidata tingmargiga perspektiivne juurdepääs avalikult kasutatavatele teedele. Juurdepääsude kavandamisel lähtuda tee funktsiooniga seotud põhimõttest, et kohalikku liiklust teenindab eelkõige kohalik tee, so madalama klassi tee. Vältida tuleb planeerimisel kohaliku liikluse suunamist transiitliiklusega teele.
 - b. Arendusalade juurdepääsude edasisel kavandamisel lähtuda üldplaneeringus näidatud juurdepääsuteede lahendusest ning näha ette ülejäänud olemasolevate juurdepääsuteede sulgemine.
 - c. Liiklusele olulist mõju avaldavate arenduste (nt kaubanduskeskused jne) kavandamisel tuleb vältida nende planeerimist keskuse tegevusalast väljapoole, mis toob kaasa pendelliikluse.
 - d. Väljaspool tiheasustusala tuleb vältida asustuse planeerimist kitsa ribana piki riigiteed ja riigitee erinevatele pooltele, mis toob kaasa vajaduse pidevaks riigitee ületamiseks.
 - e. Uute arendus- ja elumualade määratlemisel analüüsida, kas olemasolev teedevõrk seda toetab ning lähtuda asjaolust, et Maanteeamet ei võta enda kohustuseks riigiteede ümberehitamist arendustegevuse võimaldamiseks.
 - f. Planeeringus tuleb määrata riigi põhimaanteele nr 10 Risti – Virtsu – Kuivastu – Kuressaare juurdepääsu põhimõtted ja perspektiivsete kohalike- ja kogujateede asukohad. Põhimaanteega ühendamine toimub ainult üldplaneeringuga kavandatud teedevõrgu sõlmede kaudu ning põhimaanteele ei ole lubatud rajada uusi samatasandilisi ristumiskohti. Olemasolevad üksikute kinnistute ristumiskohad säilivad senise maakasutuse tarbeks, kuid ei pruugi jääda Normidele mittevastavuse korral pikas perspektiivis säilitatavaks.
8. Planeeringu seletuskirjas käsitleda parkimise korraldamise põhimõtteid. Arendusalade, sh avaliku kasutusega alade planeerimisel (puhkealad, supluskohad jm) tuleb lahendada parkimine väljaspool riigiteed soovitavalt kavandatuga samale poole teed liiklejate ohutuse tagamiseks. Parkimiskohtade arvu määramisel võtta aluseks EVS 843 Linnatänavad.
9. Planeerimisel vältida müra- ja saastetundliku arenduse kavandamist riigitee kaitsevööndis. Juhul, kui riigitee kaitsevööndis siiski kavandatakse müra- ja saastetundlikke arendustegevusi, peab arendaja arvestama liiklusest tuleneva müra jm kahjuliku mõjuga ja tagama normidele vastavuse läbi leevendavate meetmete tarvitusele võtmise ning finantseerimise. Nimetatud kohustus peab olema fikseeritud üldplaneeringu seletuskirjas.
10. Teeme ettepaneku üldplaneeringus käsitleda maardlate üldisi kasutustingimusi. Kavandatavatele maardlate kasutustingimuste juurde lisada tingimusena liikluskoormusele vastavate juurdepääsuteede tagamine, sh vajadusel tuleb planeerida olemasolevate teede, kaasa arvatud riigiteede kandevõime tugevdamine.
11. Planeeringu seletuskirjas välja tuua põhimõte, et üldjuhul arendusalade sademevett riigiteede kraavidesse mitte juhtida.
12. Tehnovõrkude koridoride planeerimisel tuleb vältida nende kavandamist riigitee transpordimaale, mis on vajalik eelkõige tee ja selle koosseisu kuuluvate rajatiste paigutamiseks. Lisaks tuleb arvestada riigiteede kaitsevööndisse tehnovõrkude ja -rajatiste

kavandamisel Normide peatükk „Tehnovõrgud“ esitatud nõuetega ning vastavad planeeringud, projekteerimistingimused ja projektid tuleb kooskõlastada Maanteeametiga.

13. Palume arvestada, et Normide p 8.2. „Õhuliinide paigutamine“ lg 2 alusel peab maanteega lõikumisel planeerima side- või elektriliini posti või maantee läheduses ükskõik mis otstarbega masti (sh tuulik, sidemast) tee muldkeha servast vähemalt võrdsele kaugusele posti või masti kõrgusega. Tuuliku puhul tuleb masti kõrgusele lisada tiiviku laba pikkus.
14. Suure väina püsiühendusega seonduva käsitlemisel lähtuda koostatavate Saare ja Lääne maakonnaplaneeringute protsessis kokku lepitud lahendustest.

Palume kõik eeltoodud punktid planeeringus kajastada ja valminud planeerimislahendus esitada Maanteeametile kooskõlastamiseks info@mnt.ee.

KSH väljatöötamise kavatsuse koostamisel on vajalik arvestada järgnevaga:

1. Riigiteedega seonduva käsitlemisel tuleb lähtuda Vabariigi Valitsus 16.10.2013. a. korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava aastateks 2014-2020“ <http://www.mkm.ee/riigimaanteede-teehoiukava-aastateks-2014-2020/>, kus on selgitatud konkreetsed tegevused ja vahendid;
2. Üldplaneeringu koostamise käigus tuleb hinnata üldplaneeringuga kavandatavate tegevuste mõju riigiteedele. St, et kui kavandatakse perspektiivseid arendusalasid, tuleb lisaks juurdepääsude näitamisele hinnata, kas kavandatava tegevusega seotud liikluskooormusest on vajalik riigiteede rekonstrueerimine või ümberehitus.
3. Käsitleda mh liiklusest tingitud keskkonnamüra ja tekkiva tolmu vähendamist, viidates Vabariigi Valitsuse 16.10.2013.a. korraldusega nr 448 vastu võetud „Riigimaanteede teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid. Maanteeamet rakendab põhimõtet, mille kohaselt amet ei võta kohustusi müranormtasemete tagamisel uutel planeeritavatel aladel, see on arendaja kohustus.
4. Hinnata maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel avalduvat mõju liiklusohutusele, vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.

Märgime, et soovime olla kaasatud planeeringu koostamise protsessi ning oleme valmis selgitama ja täpsustama käesoleva kirjaga esitatud seisukohti ning ettepanekuid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

planeeringute menetlemise talituse juhataja

Tiit Harjak

462 2760

Tiit.Harjak@mnt.ee

MAANTEEAMET

Muhu Vallavalitsus
Liiva küla
94701 Muhu vald
maa@muhu.ee

Teie 04.04.2016 nr 7-6/325

Meie 03.05.16 nr 15-2/16-00033/056

**Ettepanekud Muhu valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise
kavatsuse kohta**

Olete palunud Maanteeametil esitada üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta oma pädevusvaldkonnast lähtuvaid ettepanekuid ning hinnangu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Maanteeamet on oma 01.04.2016 kirjaga nr 15-2/16-00033/037 juba omapoolsed seisukohad Muhu valla üldplaneeringu koostamisele esitanud, palume nendega arvestada.

Teeme täiendavalt ettepaneku täiendada keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsust kliimamuutustest tulenevate võimalike mõjude hindamisega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Andres Urm
planeeringute osakonna juhataja

Tiit Harjak
462 2760
Tiit.Harjak@mnt.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Muhu Vallavalitsus
Liiva küla
Muhu vald
94701 Saare maakond

Teie: 04.04.2016 nr 7-6/325

Meie: 14.04.2016
Nr 14-18/766-1

Vastus seisukoha küsimisele

Põllumajandusameti Saare keskus on tutvunud Teie poolt esitatud Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse eelnõu materjalidega.

Vastuseks Teie kirjale, milles palute avaldada seisukohta eespool nimetatud eelnõu kohta, märgime järgmist.

Põllumajandusmaa mõiste on laiem ja selles mõistes sisalduvad kõik põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatavad ja sobivad maad. Valla üldplaneeringuga tuleks määratleda väärtuslike põllumajandusmaade üldised kasutustingimused.

Peamiseks põllumajandusmaade väärtuslikkuse kriteeriumiks on mulla boniteet. Lisaks selle tuleks arvestada ka maaparandussüsteemide toimivusega. Muhu vallas on maaparandussüsteeme ca 1530 ha.

Üldplaneeringus tuleks määratleda üldised ja tasakaalustavad meetmed väärtuslike põllumajandusmaade säilimiseks ja kasutamiseks, mis üldplaneeringu kaudu tagaksid põllumajandusmaa kui hindamatu ja piiratud ressursi säilimise ja nende maade kasutamise üksnes põllumajanduslikul otstarbel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hilja Vanem
Juhataja asetäitja
Saare keskus

Hilja Vanem
+372 51977577
hilja.vanem@pma.agri.ee

KESKKONNAAMET

Pille Tamm
maa- ja planeeringunõunik
Muhu Vallavalitsus
vald@muhu.ee

Teie 4.04.2016 nr 7-6/325

Meie 21.04.2016 nr 6-2/16/4284-2

**Ettepanekud Muhu valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju
strateegilise hindamise väljatöötamise
kavatsusele**

Austatud Pille Tamm

Esitasite planeerimisseaduse § 81 lg 1 alusel Keskkonnaametile ettepanekute esitamiseks Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad (Muhu Vallavalitsuse poolt koostatud eelnõu, edaspidi nimetatud *lähteseisukohad*) ja Muhu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse (Muhu Vallavalitsuse poolt koostatud eelnõu, edaspidi nimetatud *KSH väljatöötamise kavatsus*).

Muhu valla üldplaneering ja planeeringu KSH algatati 17.02.2016. a Muhu vallavolikogu otsusega nr 121. Üldplaneeringu peamiseks eesmärgiks on ehitusõiguse ja maakasutuse üldiste põhimõtete kaasajastamine kogu Muhu valla territooriumil. Üldplaneeringuga hõlmata ala on kogu Muhu valla territoorium.

KSH objektiks on Muhu valla üldplaneering ja KSH eesmärgiks on keskkonnakaalutlustega arvestamine üldplaneeringu koostamisel.

Keskkonnaamet on tutvunud eelnimetatud dokumentidega. Planeerimisseaduse § 81 lg 2 alusel esitab Keskkonnaamet järgnevalt oma seisukohad lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta.

Lähteseisukohti võiks Keskkonnaameti hinnangul täiendada järgnevalt:

1. Lähteseisukohtade peatükis 2 on välja toodud Muhu valla üldplaneeringu ülesanded tulenevalt planeerimisseaduse (edaspidi nimetatud *PlanS*) § 75 lg 1. PlanS § 75 lg 2 annab võimaluse, et üldplaneeringuga lahendatavate ülesannete otsustamisel lähtutakse kohaliku omavalitsuse üksuse ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärgist. Kui lähteseisukohtade koostamise hetkel ei oska planeeringu koostamise korraldaja ette näha, kas mõni PlanS § 75 lg 1 toodud ülesanne ei ole Muhu valla üldplaneeringu koostamisel asjakohane ja vajalik, võiks lähteülesandes viidata PlanS § 75 lg 2-le ja sätestada, et planeeringu ülesanded võivad muutuda planeeringu koostamise käigus tulenevalt Muhu valla ruumilistest vajadustest ja planeeringu eesmärgist, sest ka lähteseisukohtade peatükis 3 on juba täpsustatud, millised planeeringu koostamise algetapis selgunud teemad vajavad planeerimisprotsessis ja KSH läbiviimisel suuremat tähelepanu.

2. Lähteseisukohtade peatükis 4 on välja toodud, millised teemajoonised üldplaneeringu põhilahenduse väljatöötamiseks koostatakse. Keskkonnaamet teeb ettepaneku koostada ka loodusväärtuste teemajoonise, millel oleks kajastatud looduskaitsealused objektid ja rohevõrgustik ning mis aitaks üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisel arvestada looduskaitselisi aspekte.
3. PlanS § 6 p 12 nimetab valdkonnad, mida planeeringu lähteseisukohtades peab käsitlema. Muuhulgas tuleb nimetatud punkti kohaselt anda ülevaade planeeringu koostamisse kaasatavatest isikutest. Lähteseisukohtade peatükis 5 on toodud, et üldplaneeringu lahenduse väljatöötamine toimub kohaliku omavalitsuse spetsialistide, avalikkuse ja erinevate huvigruppide koostöös. Keskkonnaamet palub lähteseisukohti täiendada ja täpsustada, millised huvigrupid üldplaneeringu koostamisse kaasatakse. Asutusi ja isikuid, kellega üldplaneeringu koostamisel koostööd tuleb teha, täpsustab PlanS § 76 ja kooskõlastamise aluseid Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“.

Keskkonnaamet teeb ettepanekud KSH väljatöötamise kavatsuse täiendamiseks järgnevalt:

1. KSH väljatöötamise kavatsuse peatükis 3 on toodud milliste keskkonnakomponentide lõikes KSH käigus üldplaneeringust tulenevaid strateegilisi keskkonnamõjusid hinnatakse. Keskkonnaamet palub punkti 2 „Tehiskeskkond“ alla lisada ka jäätmemajanduse valdkonna, kuna kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine on üks PlanS § 75 sätestatud üldplaneeringu ülesannetest ja sellega kaasnevaid mõjusid tuleks hinnata ka KSH käigus.
2. Sama peatüki punkti 3 „Sotsiaalne, majanduslik ja kultuuriline keskkond“ alla võiks lisada ettevõtluse.
3. KSH väljatöötamise kavatsuse peatükis 5 toodud tabelis on nimetatud asutused ja isikud, keda ÜP alusel kavandatav tegevus võib mõjutada või kellel võib põhjendatud huvi selle vastu olla. Keskkonnaamet on tabelisse märgitud kui KSH järelevalvaja, kuid hetkel kehtiva seadusandluse kohaselt ei ole KSH menetluses järelevalvaja rolli, kuigi Keskkonnaamet on endiselt KSH menetluse osaline. Keskkonnaamet palub tabelit korrigeerida.
4. Keskkonnaamet palub eelnimetatud tabelisse lisada ka Muinsuskaitseameti, kelle põhiülesanne on muinsuskaitsetöö korraldamine, riikliku järelevalve teostamine mälestiste ja muinsuskaitsealade üle ning kultuurimälestiste riikliku registri pidamine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Kallas
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Hiiu-Lääne-Saare regioon

Kätlin Kallas 452 7761
katlin.kallas@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAMINISTEERIUM

Pr Pille Tamm
Muhu Vallavalitsus
maa@muhu.ee

Teie 4.04.2016 nr 7-6/325

Meie 11.05.2016 nr 7-15/16/1995-4

Ettepanekud Muhu valla üldplaneeringu
lähteseisukohtadele ja keskkonnamõju strateegilise
hindamise kavatsusele

Austatud proua Tamm

Saatsite planeerimisseaduse § 81 lõike 1 alusel Keskkonnaministeeriumile ettepanekute saamiseks Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsuse.

Üldplaneeringu lähteseisukohtade osas anname teada, et veeseaduse § 24_1 lõige 3 alusel tuleb Muhu valla üldplaneeringu põhiseisukohtade punkti 4 lisada perspektiivis ühiskanalisisatsiooniga kaetavate alade kaardi koostamine ning üldplaneering peab sisaldama ka reoveekogumisalade kaarte. Liigvee ja sademevee võimalikult ohutu ja efektiivse ärajuhtimise tagamiseks tuleks planeeringus kaardistada rohealad.

Vastavalt planeerimisseaduse § 2 lõikele 3 kohaldatakse planeeringu koostamise käigus läbiviidavale keskkonnamõju strateegilisele hindamisele planeerimisseadusest tulenevaid menetlusnõudeid. Nõuded keskkonnamõju hindamise aruande sisule ja muudele tingimustele tulenevad keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (KeHJS).

Planeerimisseaduse § 80 lõike 1 järgi koostab üldplaneeringu koostamise korraldaja KSH väljatöötamise kavatsuse pärast üldplaneeringu ja KSH algatamist. Nõuded KSH väljatöötamise kavatsuse sisule on sätestatud sama paragrahvi lõikes 2 (nt võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale) ning see on aluseks KSH aruande koostamisele. Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse peab eelnevast lähtuvalt koostama pädev isik, kelleks on KeHJS § 34 alusel KSH eksperdi nõuetele vastav isik.

Muhu valla KSH väljatöötamise kavatsuse osas anname teada, et kui planeeringuga kavandatakse valla territooriumile objekte või tegevusi, mille teenindamiseks või toimimise tagamiseks on vaja muuta rannajoont, teha süvendus- või kaadamistöid mere põhjas või paigaldada tahkeid aineid mere põhja, siis tuleb KSH-s välja tuua selliste objektide võimalikud mõjud. Kuna on võimalik, et KSH avaliku arutelu käigus võib tekkida ettepanekuid veekogude kallastele ehituskeeluvööndite loomiseks ning siis on omavalitsusel vaja lisada keskkonnaregistri veekogude nimistusse looduskaitseaduse (RT I 2004, 38, 258) alusel kaitstavaid jõgesid ja ojasid, siis teavitame, et KSH algatamisel oleks kohane seda teha.

KSH käigus ranna kaitse eesmärkidega seonduval üleujutusosalade hindamisel ning rohevõrgustiku toimimise hindamisel tuleb arvestada kliimamuutuste mõjuga, samuti tuleb hinnata kliimamuutuste ja radooni mõju inimeste tervisele.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsusse tuleb lisada eraldi punkt "mõjutatava keskkonna kirjeldus", kus tuuakse välja valla territooriumil olevad kaitstavad loodusobjektid ja Natura 2000 alad. Punkti 3 Üldplaneeringu rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiva olulise keskkonnamõju alla tuleb lisada, millise metoodika ja millise juhendmaterjali järgi hinnatakse mõju Natura 2000 võrgustikule.

Täiendavalt lisame, et Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (RT I 2005, 15, 87) kohaselt annab üldplaneeringu KSH kohta seisukoha Keskkonnaamet ning üldjuhul on Keskkonnaministeeriumi seisukoht vajalik, kui hilisemas faasis taotletakse meilt mõni tegevusluba või on tegemist piiriülese keskkonnamõju strateegilise hindamisega.

Lugupidamisega

Ado Lõhmus
Asekantsler

Ülle Vaht
6262949
ylle.vaht@envir.ee

PÄÄSTEAMET

Pille Tamm
Maa-ja planeerimisnõunik
Liiva küla, Muhu vald
94701 Saare maakond

Teie: 04.04.2016 nr 7-6/325

Meie: 27.04.2016 nr 7.3-4.4/7296-2

Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Lääne päästekeskus teeb ettepaneku lisada üldplaneeringusse järgmised punktid:

- Paadisadamate projekteerimisel ja renoveerimisel arvestada päästetingimustega: tagada juurdepääs, veeskamise ja ümberkeeramise koht päästetehnikale (reageerimine merepääste sündmustele);
- Teedevõrgu arendamisel (ja korrastamisel) tuleb arvestada päästeautode juurdepääsu tagamisega (EVS 812-7). (Rohkem tähelepanu teedele, mis ei ole päästeautodega läbitavad, kuid viivad eluhoonete juurde (tulekahjud/õnnetused inimestega, kuhu ei ole võimalik ligi pääseda);
- Lisada põhimõte - ohtlike ettevõtete ei ole lubatud planeerida elamualadele lähemale kui 300 meetrit, kus antud number on keskmine ohtlike ettevõtete ohuala (välistab tulevikus olukorra, kus ohtlik ettevõtte kerkib elamute naabruses olevale tööstusalale ja planeeringus ei ole täpselt kirjeldatud ohutuid vahemaid).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ivar Kaldasaun
juht
Lääne päästekeskus

Meelis Viks
+372 53267411
meelis.viks@rescue.ee

SAARE MAAVALITSUS

Muhu Vallavalitsus
vald@muhi.ee

Teie: 04.04.2016 nr 7-6/325

Meie: 21.04.2016 nr 12-2/16-371-2

Ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtade osas

Palusite ettepanekuid Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohtade osas. Märgime, et planeerimisseaduse § 55 lg 2 kohaselt on üldplaneeringu koostamise alus maakonnaplaneering. Uus Saare maakonnaplaneering on hetkel koostamisel, valminud on planeeringu eskiislahendus. Palume üldplaneeringu koostamisel lähtuda ajakohastest maakonnaplaneeringu materjalidest, mis on kättesaadavad Saare Maavalitsuse veebilehelt aadressiga <https://saare.maavalitsus.ee/koostatav-maakonnaplaneering>.

Planeerimisseaduse § 81 lg 3 alusel peame vajalikuks üldplaneeringu koostamisel teha koostööd Kaitseliiduga ning koostamisse kaasata AS Elering ja Elektrilevi OÜ.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaido Kaasik
Maavanem

Agne Peetersoo 452 0518
Agne.Peetersoo@saare.maavalitsus.ee

MUINSUSKAITSEAMET

Lp Pille Tamm
Muhu Vallavalitsus
vald@muhu.ee

Teie 04.04.2016 nr 7-6/325
Meie 28.04.2016 nr 1.1-7/761-1

Seisukoht Muhu valla üldplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise kohta

Muhu valla üldplaneeringu koostamisel tuleb lähtuda riikliku kaitse all olevatest kultuurimälestistest ja nende kaitsevöönditest. Kuna Muhu on väga rikas erinevate kultuurimälestiste poolest, siis palume eelnõu seletuskirjas eraldi välja tuua avalikus ruumis paiknevad riiklikud kultuurimälestised liikide kaupa (ajaloo-, ehitus-, arheoloogia- ja kunstimälestised). Mälestised näitavad piirkonna ning kultuurimaastiku ajaloolist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avalike huvidega. Mälestisi ümbritseva kaitsevööndi mõte on tagada mälestise säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist vääristavas keskkonnas, vältida mälestist ja ümbritsevat keskkonda kahjustavaid tegevusi. Õuealadest väljapoole jäävate mälestiste puhul tuleb tagada igaihe vaba juurdepääs mälestisele päikesetõusust loojanguni (muinsuskaitseadus § 26 lg 2).

Mälestiste nimekiri on kättesaadav Kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga (vt www.register.muinas.ee). Vastavalt muinsuskaitseaduse § 25 lg 3 on kinnismälestiste kaitsevöönd 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist juhul, kui ei ole määratud teisiti. Mälestisel ja mälestise kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseadusest (§ 24 ja § 25) tulenevad kitsendused. Muuhulgas on Muinsuskaitseameti ning linna- ja vallavalitsuse loata kinnismälestisel keelatud kinnistute piiride muutmine ja kruntimine, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, teede rajamine ja remontimine, kaitsevööndis teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd.

Planeeringualale jäävate maa-alaliste arheoloogiamälestiste (pargid, asulakohad, maa-alused kalmistud, kalmed, muistsed põllud jms) väliskontuurid on nähtaval Maa-ameti põhikaardil kultuurimälestiste kihil. Küsimuste korral palume ühendust võtta Muinsuskaitseameti Saare maakonna vaneminspektoritega või kartograafia nõunikuga.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõtju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

Muinsuskaitseamet juhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuuripärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajaloosündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele;

- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata arheoloogiapärandit. (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik. Kui üldplaneeringuga soovitakse muuta senist maakasutust või rajada ja arendada sadamaid, tuleb arvestada seni veel leidmata arheoloogiapärandiga ning tagada selle säilimine ja uurimine. Sellistel juhtudel soovitame ühendust võtta Muinsuskaitseametiga, et välja selgitada seni veel leidmata arheoloogiapärandi võimalik olemasolu.
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla tüüpilisus ja ebatüüpilisus. Et määrata küladesse ehitamise ja maakasutamise tingimused, soovitame analüüsida külade väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks nende säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljöoga külade krundi suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestuse struktuure ja maakasutust. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on algupäraselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid, sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne ning nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinasaegseid, mõisaaegseid, taluaegseid ja kolhoosiaegseid maastikke. Olulised on maastikud, kus on kiviaiad, -vared, lahtised madalad kraavid, alleed, veskite paisud, veskijärved jms.
- kultuurilise eripära säilimine talude planeeringutes, ehitistes, rajatistes, aedades, parkides jm.
- 20. sajandi arhitektuuri seisukorra hindamine ja analüüs võttes aluseks projekti Eesti 20. sajandi väärtusliku arhitektuuri kaardistamine ja analüüs tulemused

Pakume Teile abimaterjalina kõigi ülalnimetatud teemade analüüsimiseks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse. Kõik need on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis Pikk tn 2 Tallinnas. Mõningatel juhtudel on töö nähtav ka Internetis.

Täiendavate küsimuste korral palume pöörduda Muinsuskaitseameti Saare maakonna vaneminspektorite poole.

Lugupidamisega

Inna Ligi
/allkirjastatud digitaalselt/
 Saare maakonna vaneminspektor
 Muinsuskaitseamet
inna.ligi@muinas.ee
 530 399 69

Muhu Vallavalitsus
maa@muhi.ee

Teie 04.04.2016 nr 7-6/325

Meie 28.04.2016 nr 12.1-1/16/1337

Muhu valla üldplaneering

Täname Teid Muhu valla üldplaneeringu menetlusele kaasamise eest. Muhu valla üldplaneeringus on oluline käsitleda ja kajastada järgmisi riigikaitselisi asjaolusid.

1. Muhu vallas Levalõpme külas asub riigikaitsealine ehitise **Muhu linnak**, millel on **piiranguvöönd 2 km kinnistu välispiirist**. Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kõik riigikaitsealine ehitise piiranguvööndisse jäävad ja ulatuvad planeeringud ning projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Piiranguvöönd on kehtestatud ehitusseadustiku § 120 lg 2 alusel ning kaitseministri 26.06.2015 määruses nr 16 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/128062015014>), mille § 3 lõige 4 sätestab, et riigikaitsealiste ehitiste piiranguvöönd ja piiranguvööndi ulatus täpsustatakse üldplaneeringus või määratakse üldplaneeringus. Seega palume Muhu linnakut ja selle piiranguvööndit käsitleda nii üldplaneeringu seletuskirjas kui ka kaardil. Piiranguvööndi kohta saadame Teile kaardikihi meilitsi.
2. Üldplaneeringus võib käsitleda Kaitseliidu Saaremaa malevat, kelle territoriaalses või funktsionaalses vastutuspiirkonnas on ülesanne korraldada liikmete sõjalist väljaõpet ja tagada liikmete valmisolek täita allüksuse ülesandeid. Samuti on Kaitseliidu eesmärk panustada kogukondlikku tegevusse ja tõsta nõnda nii elanikkonna aktiivsust kui ka suurendada piirkonna turvalisust.
3. Teeme ettepaneku käsitleda Muhu valla üldplaneeringus Kaitseliidu laskeväljaõppe võimalusi Muhu vallas Koguva karjääris. Eelkõige on võimalus üldplaneeringuga välja selgitada ala tulevik ja kasutustingimused. Koostatava Saare maakonnaplaneeringu seletuskirjas on märgitud, et Saaremaa malev kasutab Koguva karjääri laskeväljaõppe korraldamiseks kuni 800 m distantisilt. Ala kasutatakse umbes seitsmel korral aastas. Karjääri piirab Väikese väina hoiuala, v.a kirdest. Hoiualaga kaitstakse mitmeid elupaiku ja linnuliike. Karjääri territooriumi moodustavad Keskkonnaministeeriumi valitsetav Koguva karjäär (katastritunnus 47801:001:0248, pindala 9,67 ha) ning reformimata riigimaa (ligikaudse pindalaga 27 ha). Laskmiste ohuala jääb eramaadele. Mitme piirava asjaolu (eramaad ohualas, elamud 2 km raadiuses, looduskaitsealised piirangud jne) tõttu ei soovi Kaitseliit taotleda karjääri, et sinna arendada lasketiiru või laskevälja. Seetõttu tuleks ala käsitleda

ajutiselt kasutatava alana. Koguva laskepaiga käsitlemine üldplaneeringus on oluline, sest tegemist on Saare maakonna ainsa võimaliku kohaga, kus korraldada pikamaa distantliga laskmisi.

4. Peale eeltoodud kolme asjaolu on Kaitseministeeriumil üldtingimused, mida üldplaneeringu koostamisel arvestada ja mida oleme palunud käsitleda nii maakonnaplaneeringutes kui ka üldplaneeringutes:
 - **Tuulegeneraatorid ja tuulepargid.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada mistahes kõrgusega tuulegeneraatorite, sh üksiktuulikute, ja tuuleparkide planeeringud, ehitusprojektid, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis. Kuna Muhu vallas paikneb Eesti riigikaitse jaoks ülioluline õhuseireradar, siis on tõenäoline, et valda ei ole võimalik püstitada igasuguse kõrguse, tüübi ja asukohaga tuulikuid. Seetõttu on oluline üldplaneeringusse kirjutada, et kavandatava tuulegeneraatori täpsest asukohast sõltuvalt võib olla tuuliku püstitamine võimatu või selle kõrgus võib olla piiratud. Palume peale Kaitseministeeriumiga kooskõlastamise rõhutada, et Kaitseministeeriumiga tuleb koostööd alustada tuulegeneraatori, sh üksiktuuliku, ja tuulepargi arendamise alusetapis.
 - **Kõrged ehitised.** Kaitseministeeriumiga tuleb kooskõlastada kogu vallas kõigi üle 28 m kõrguste ehitiste planeeringud, projekteerimistingimused või nende andmise kohustuse puudumisel ehitusloa eelnõu või ehitamise teatis.
 - **Kaitseväge ja Kaitseliidu väljaspool harjutusvälju asuvad väljaõppealad (taktikaalad).** Kaitseväge ja Kaitseliit kasutavad metsaalasid riigikaitseväljaõppe korraldamiseks. Väljaõppe ajal tuleb ümbritsevate alade elanikel ja kasutajatel arvestada teatud müra leviku ning raskesõidukite ja inimeste liikumisega. (Metsaseadus § 36.) Palume valla üldplaneeringus käsitleda riigikaitseväljaõppe toimumist Muhu valla territooriumil.

Palume Teil Muhu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise huvitatud osapoolte hulka lisada ka Kaitseministeeriumi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingvar Pärnamäe

Kaitseinvesteeringute asekancler

Sirje Tomiste 717 0243, 5304 7714
sirje.tomiste@kaitseministeerium.ee

LENNUAMET

Pille Tamm
Muhu Vallavalitsus
Liiva küla
Muhu vald
94701 SAAREMAA

Teie 04.04.2016	nr 7-6/325
Meie 04.05.2016	nr 4.6-8/16/1159-2

Muhu valla üldplaneering

Austatud pr Tamm

Lennuametil puuduvad üldplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse osas omapoolsed ettepanekud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristo Vallimäe
osakonna juhataja

Andres Lainoja
610 3590
Andres.Lainoja@ecaa.ee

VEETEEDE AMET

Pr Pille Tamm
Muhu Vallavalitsus
vald@muhi.ee

Teie: 04.04.2016 nr 7-6/330

Meie: kuupäev digitaalallkirjas
nr 6-3-1/1107

Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad

Lugupeetud proua Tamm

Oleme läbi vaadanud Teie poolt esitatud Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse ning teatame, et meil puuduvad täiendavad ettepanekud sellele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivimäe
hüdrograafia ja navigatsioonimärgistuse
teenistuse juhataja - peadirektori asetäitja

Kaidi Katus
620 5680 Kaidi.Katus@vta.ee

**TERVISEAMET
LÄÄNE TALITUS
WESTERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD**

Muhu Vallavalitsus
Liiva küla
Muhu vald
94701 Saare maakond

Teie: 04.04.2016 nr 7- 6/330

Meie: 09.05.2016 nr 9.3-1/2435

Muhu valla üldplaneeringu lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

Terviseameti Lääne talituse Saaremaa esindus on tutvunud Muhu valla üldplaneeringu lähtealuste ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) väljatöötamise kavatsusega, täiendavaid ettepanekuid või vastuväiteid meil planeeringu lähtealuste ja KSH väljatöötamise kavatsuse kohta lisada ei ole.

Lugupidamisega

Peeter Piik
Direktor

Urve Raag 45 36 911
urve.raag@terviseamet.ee

Uus 3a
80010 PÄRNU

Tel + 372 443 1135
Faks + 372 443 1317

Hiumaa esindus:
Haapsalu esindus:
Saaremaa esindus:

Uus 16, Kärkla
Ehte 9, Haapsalu
Lossi 12, Kuressaare

tel. 463 2180
tel. 694 3811
tel. 453 6907

www.terviseamet.ee e-post: laane@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Elektrivõrgud.

Muhu vallas on kolm piirkonna alajaama: Tusti 110/35/10, Võiküla 110/35/10 ja Muhu 110/10. Perspektiiv lahenduses võib jääda kaks piirkonna alajaama.

Peamised koormuste mõjutajad

Muhu valla territooriumil meie andmebaasis on üks mikrotootja 10kW päikesejaam, 2015 on sõlmitud leping 149,7 kW päikesejaama rajamiseks.

Suurimad elektrienergia tarbijad on piirkonnas: Kuivastu sadam, omavalitsus, Pädaste mõisa kompleks, looma ja taimekasvatus. Põhitarbimine on asulates: Liiva, Kuivastu sadam, Piiri... . Uute energiamahukate tootmisettevõtete asukoha valikul tasub elektrivõrguga liitumise kulude optimeerimise eesmärgil eelistada olemasoleva piirkonnaalajaama lähedust.

Võrgu ehitustegevus maakonnas

Esimeses jrk oleme huvitatud fiidrite automatiseerimisest, et rikke koht kiiremini avastada ja ringvõrgu kaudu kliente tagasi toita.

Valla territooriumi varustatakse elektriga praegu kahest prk alajaamast Tusti ja Muhu (Lisa 1 Muhu saare elektrivõrkude plaan)

Muhu valla üldplaneeringu ala kuulub Elektrilevi varustuskindluse piirkondade liigituse järgi haja ja hajatihe varustuskindluse piirkonda, orienteeruvalt haja prk on 70% ja hajatihetat 30% (Lisa 2 Muhu valla varustuskindluse piirkond.)

Hajatihe prk paikneb suuremates keskustes Liiva, Hellamaa, Piiri, Koguva, Kuivastu sadam jne.

Varustuskindluse piirkondade põhimõttelised erisused on järgmised:

Hajatihe piirkonnas rakendatakse valdavalt keskpinge (6-20 kV) võrgu ringtoiteskeeme ning haja piirkonnas on suurem osakaal radiaalliinidel. Hajatihedas varustuskindluse piirkonnas ehitatakse uued 0,4-20 kV liinid eelistatult maakaabelliinidena.

Keskpinge elektrivõrgu plaanimisel määratletakse tüviliinid ja lähtutakse nende arengu prioriteetsusest. Liitumised tüviliinidel tagavad kõrgema varustuskindluse kui liitumised haruliinidel. Tüviliinid suunatakse läbi asulate.

Haja varustuskindluse piirkonnas on valdavalt õhuliini võrk ning see jääb alles ka tulevikus. Tulenevalt sellest, et 3,8% Muhus asuvates Elektrilevi liitumispunktides tarbimine täielikult puudub, võib tulevikus osutada otstarbekaks mõnes piirkonnas võrgu mahtu vähendada.

2014a oli Saare maakonna keskmine aastane katkestuste kogukestus ca 374 minutit kliendi kohta(SAIDI), mis oli Eesti piirkondadest kõrgem, 2015 a SAIDI näitaja oli veel kõrgem.

Elanikkonnal tuleb arvestada, et asustuse hajutatusest, suurtest metsaaladest ja tormidest tingituna jäävad riskid varustuskindlusele püsima.

Olemasolevad elektriliinid kulgevad põhiliselt metsastunud alal, põhiline rikke allikas on puude/okste murdumine kiinidele ja juhtme katkemine.

Maakasutus

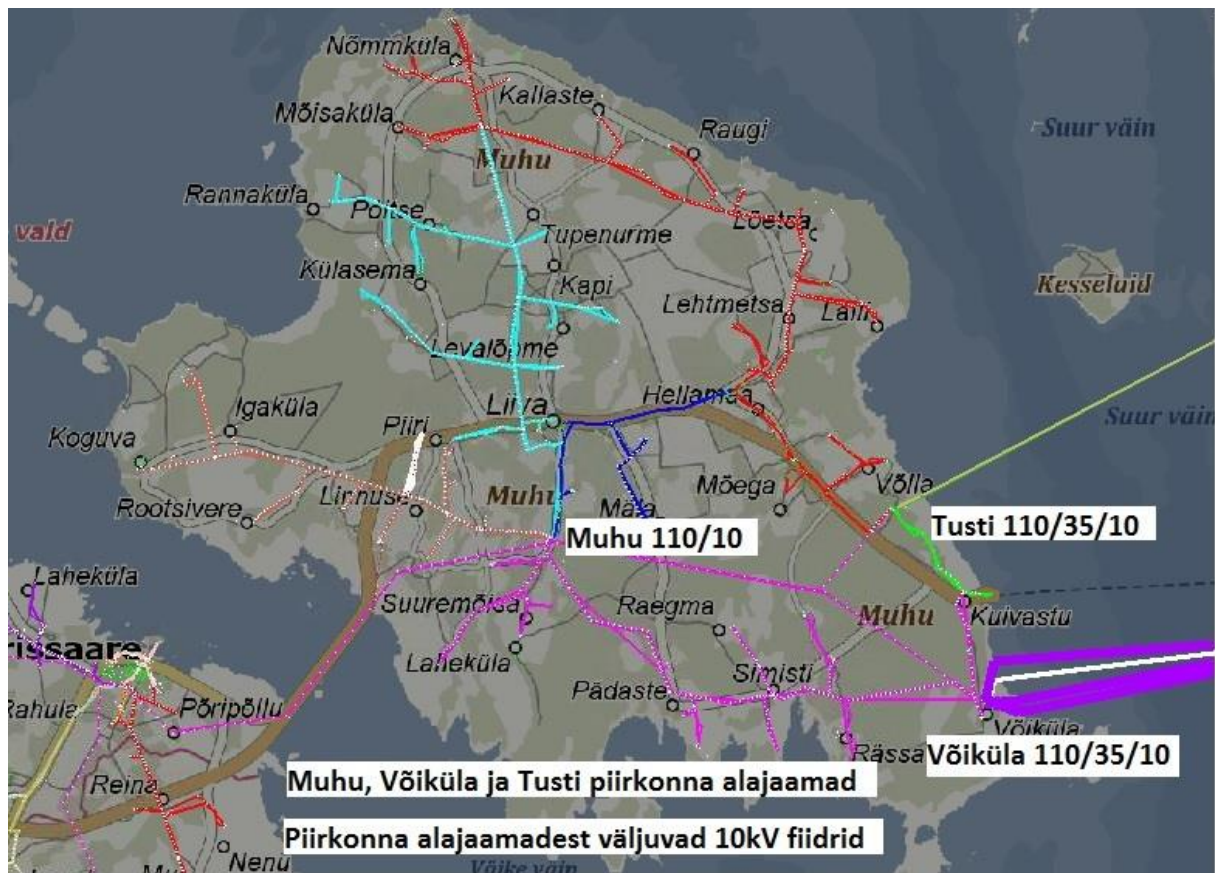
Eraldi kinnistud vormistatakse võrguettevõttele ainult piirkonnaalajaamade tarbeks.

Liinide kavandamisel lähtutakse elektrienergia varustuskindluse piirkondade nõuetest võrgukooslusele, kus on arvestatud võimalikke riske varustuskindlusele ja mõjusid keskkonnale. Liinitrasside valikul on määrava tähtsusega liinide ehituse ja hilisema käidu ning võimalike riketega seotud kogukulude minimeerimine. Eelistatult paigaldatakse liinid avaliku kasutusega maadele (nt teemaale, kergliiklusteede äärde, sobival trassivalikul võimalusel sildade kasutus).

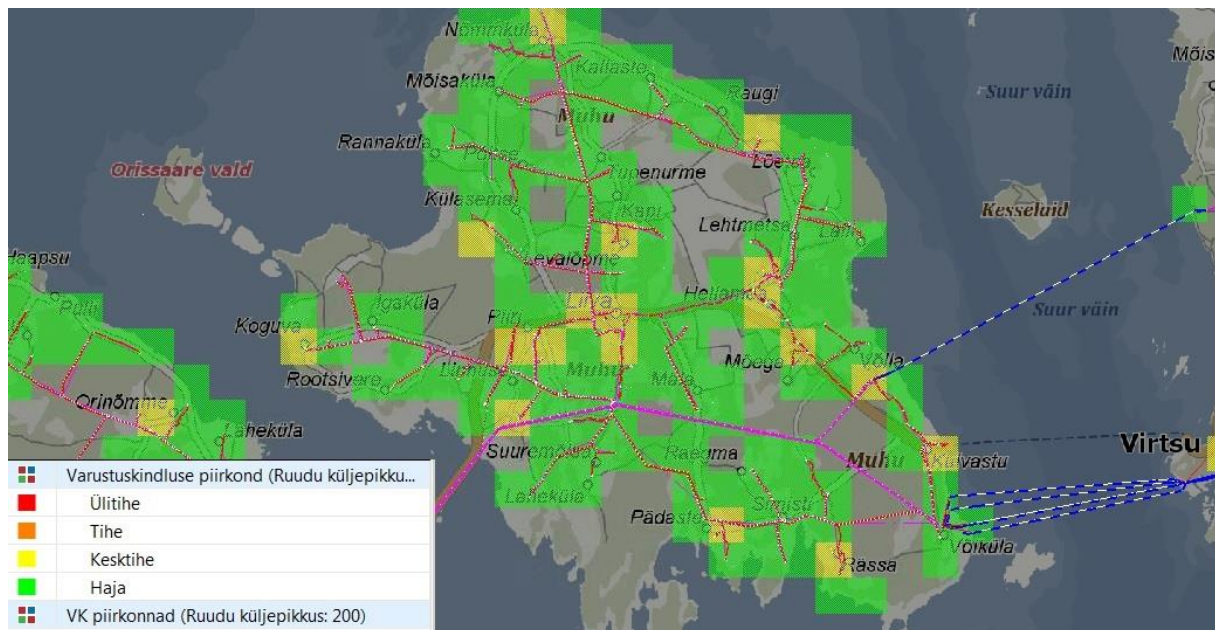
Elektriliinide ja 6-20 kV alajaamade rajamiseks sõlmitakse maaomanikega isikliku kasutusõiguse lepingud. Elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri määrusega.

Metsatrassidel kuni 1 kV paljasjuhtmeliste õhuliinide asendamisel õhukaabelliinidega ja 1- 35 kV õhuliinidel kaetud juhtmete paigaldamisega tekib Elektrilevi OÜ-l võimalus vähendada trasside raiemahtu.

Lisa 1. Muhu saare elektrivarustus

Lisa 2. Muhu saare varustuskindluse piirkonnad

Lp Pille Tamm
 Muhu vallavalitsus
 Vallamaja, Liiva küla, 94701
 Tel +372 453 0672

Teie 04.04.2016 nr 7-6/331

Meie 03.05.2016 nr 11-4/2016/314-2

Muhu valla üldplaneering

Lugupeetud Pille Tamm

Edastame meile praegu teada olevate olulisemate olemasolevate ning ka kavandatavate tehnilise taristu objektide asukohad Muhu vallas, mida tuleks üldplaneeringu koostamisel arvesse võtta. Kirjaga edastame ühtlasi olemasolevate objektide *shape* failid (Lisa 1), mis võimaldab olemasoleva taristu kanda maakonna vektorkaardile.

Olemasolevad Eleringi liinid Muhu vallas:

Liini tähis	Pinge	Liini tüüp	Nimetus
L173H	110	õhuliin	Muhu haru
L172AH	110	õhuliin	Muhu haru
L173	110	õhuliin	Võiküla - Orissaare
L172	110	õhuliin	Võiküla - Tusti
L172A	110	õhuliin	Tusti - Orissaare
L8090	110	kaabelliin	Virtsu - Võiküla
L35K53	35	kaabelliin	Virtsu - Võiküla
L35K51	35	kaabelliin	Virtsu - Võiküla
L35K52	35	kaabelliin	Virtsu - Võiküla
L35K57	35	kaabelliin	Rõuste - Tusti
L35K58	35	kaabelliin	Rõuste - Tusti

Olemasolevad Eleringi alajaamad Muhu vallas:

Alajaama nimetus	Omanik	Pinge
Muhu	ER	110
Võiküla	ER	110
Tusti	ER	110

Võrgu perspektiivid aastani 2030

- *Elektrivarustuskindluse tõstmiseks Muhul, Saaremaal ning Hiiumaal on 110 kV kaablite paigaldamine mandri-Eesti ja Muhu saare vahele. Esimene 110 kV merekaabelliin paigaldati Virtsu - Võiküla vahele 2015 aastal. Aastaks 2020 on plaanis ka teise 110 kV merekaabli paigutamine Suurde väina Tusti - Rõuste vahele. Seejuures on võimalik Tusti alajaama demonteerida, kui Elektrilevi viib oma liitumispunkti Tusti alajaamast Muhu alajaama. Lisaks on sõltuvalt koormuskasvu stsenaariumist ja majanduskonjunktuurist võimalik täiendada Virtsu-Võiküla 110 kV merekaabli väljaehitamine aastaks 2030.*
- *Oluline riskitegur on Muhumaa ja Saaremaa vaheline kaheahelaline 110 kV elektriülekanaliin, mille masti purunemisel on võimalik päevi kestev elektrikatkestus Saaremaal ja Hiiumaal. Elering paigaldab Väikese väina tammil kulgeva tervet Saaremaad ja Hiiumaad toitva õhuliini kõrvale dubleeriva merekaabli, kuna selle tammi näol on tegu ekstreemsematele ilmastikunähtustele avatud, kuid remontbrigadide ligipääsu suhtes keerulise asukohaga. Kavas on rajada dubleeriv merekaabelliin üle Väikse väina Muhu Saarelt otse Orissaare alajaama.*

Planeeringu koostamisel tuleks arvestada, et kaardil kujutatakse õhuliini trassi kui joonobjekti, aga elektriohutusest tulenevalt on piiratud tegutseda õhuliini kaitsevööndis. Kaitsevöönd on erinevaid elektripaigaldisi ümbritsev maa-ala, õhuruum või veekogu, kus ohutuse tagamiseks on kitsendatud selle ala kasutamise võimalusi, kusjuures kaitsevööndi ulatus sõltub elektripaigaldise pingest. Õhuliini kaitsevöönd on maa-ala ja õhuruum, mida piiravad mõlemal pool piki liini telge paiknevad mõttelised vertikaaltasandid, ning mille ulatus mõlemal pool liini telge on:

- 35 kV ja 110 kV pingega liinide korral 25 meetrit (liinikoridor 50 m);
- 330 kV pingega liinide korral 40 meetrit (liinikoridor 80 m).

Maakaabelliini kaitsevöönd on piki kaabelliini kulgev ala, mida mõlemalt poolt piiravad liini äärmistest kaablitest 1 meetri kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid.

Palume arvestada, et kaasasolevatel kaartidel ei pruugi veel kõiki perspektiivseid liine/alajaamasid pealekantuna olemas olla, kuna koostöös Elektrilevi OÜ-ga tekivad jooksvalt muudatused, mis on kas kaalumisel või analüüsimisel. Enamus ülalkirjeldatud projektidest peaks ühel või teisel viisil olema arvesse võetud praegu kehtivates või kehtestatavates planeeringutes. Samuti saadab Elektrilevi OÜ täpsustavad skeemid ja plaanid nende liitumistega seotud elektrivõrgu muudatustest.

LISAD:

1. Olemasolev elektrivõrk Muhu vallas (*.zip formaadis pakitud shape failid)

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Oleg Tšernobrovkin
Energiasüsteemi planeerimise talituse juhataja

Ilja Matjas, 71 51 240

MUHU VALD

1:120 000

